

Kobieta jako ofiara zabójstwa. Studium kryminologiczne

Streszczenie popularnonaukowe

Głównym celem badawczym projektu jest zbadanie zjawiska zabójstw kobiet w Polsce. Z braku dostępnych liczb i oficjalnych statystyk oraz badań, chcę z jednej strony spróbować ustalić rzeczywiste rozmiary zjawiska zabójstw kobiet w Polsce, w tym proporcję zabójstw kobiet z rąk partnera (ale również zabójstw na tle przemocy w rodzinie lub na tle seksualnym), spośród ogólnej liczby zabójstw kobiet. Przede wszystkim jednak chodzi mi o zbadanie jakościowych różnic w wiktylizacji kobiet i mężczyzn przestępstwem zabójstwa (np. okoliczności zdarzeń, charakterystyka ofiary, sprawcy), na podstawie informacji zawartych w aktach sądowych, a także analizy reakcji wymiaru sprawiedliwości na zabójstwa kobiet.

Zabójstwa, których ofiarami padają kobiety, to zjawisko do tej pory przez polskich kryminologów niezbadane. W krajach zachodnich przemoc wobec kobiet, w tym zabójstwa, zwłaszcza na tle przemocy w rodzinie lub ze strony partnera to dynamicznie rozwijający się nurt badań kryminologicznych.

Moją główną hipotezą badawczą jest ogólne stwierdzenie, że wiktylizacja kobiet zabójstwem w Polsce cechują się podobną dynamiką i trendami jak w innych krajach regionu, lecz odmienną od zabójstw mężczyzn. Drugą hipotezą jest stwierdzenie, że reakcja wymiaru sprawiedliwości na zabójstwa kobiet może być inna niż na zabójstwa mężczyzn i naznaczona stereotypami na temat ról płciowych, które mogą mieć wpływ na wysokość orzekanych kar.

Badania będą miały charakter teoretyczno-empiryczny. Po pierwsze, planuję omówić dotychczasowy stan wiedzy kryminologicznej na temat zabójstw kobiet, zwłaszcza teoretyczne perspektywy w analizowaniu zjawiska. Po drugie, za cel stawiam sobie ustalenie rzeczywistych rozmiarów zjawiska, czyli liczby kobiet-ofiar zabójstw w Polsce. Po trzecie, chodzi mi o uzyskanie kryminologicznego obrazu zjawiska, tj. zdobycie informacji o okolicznościach czynów, próbę nakreślenia profilu sprawców i ofiar. Po czwarte wreszcie, planuję przeanalizować reakcję organów wymiaru sprawiedliwości na zabójstwa kobiet (kwalifikacja prawna takich czynów oraz sądowy wymiar kary).

Projekt stanowi nie tylko oryginalną pracę badawczą, ale ma celu zbadanie zjawiska dotąd w Polsce nieeksplorowanego. Ustalenie liczby zabijanych kobiet w Polsce będzie też miało niewątpliwie ogromne zastosowanie praktyczne, będzie to bowiem pierwsze badanie, które pozwoli dokładnie ustalić skalę przemocy (opierając się na twardym wskaźniku przemocy w społeczeństwie, jakim jest liczba zabójstw) wobec kobiet w Polsce.